אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת שפו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ג אלול תרע"א
נמען: הברון אדמונד דה רוטשילד

פנייה ישירה לברון: איכרי עקרון הם עובדים ישרים, מסתפקים במועט ומכירים את חסדו. עתה הפקידות דוחקת אותם לחתום על שטרות חדשים בחיובים שהם מעל כוחם. הרב קוק מבקש שהברון יצווה לא ללחוץ אותם ולא לגרוע את זכויותיהם.

עיקרי הדברים

- פנייה לברון בעניין איכרי עקרון.
- בקשת רחמים.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], כ"ג אלול תרע"א[2].

בספר חיים טובים יכתב ויחתם, הדרת כבוד נדיב הנדיבים, עטרת מין האדם וצניף תפארת ישראל, הוד הברון עדמונד די רוטשילד [הברון אדמונד דה רוטשילד, "הנדיב הידוע", מייסד ותומך המושבות] שיחי'[3] לאורך ימים טובים, וכל אשר לו לברכה וכל טוב סלה,

אדוננו הרם,

הנני מוצא את עצמי מחוייב ואנוס להושיט דברי אלה אל הדרת כבוד מעלתו הרוממה.

בימים האחרונים נתהוו סכסוכי דברים בין העומד מצד פקידות יק"א[4] [פקידות חברת יק"א (ההתיישבות היהודית), שקיבלה מן הברון את ניהול המושבות] פה ובין האכרים, החוסים בצל כנפי חסדי אדוני בכפר "מזכרת בתיה" היא עקרון. [המושבה עקרון, שנקראה "מזכרת בתיה" על שם אמו של הברון] האכרים התמימים הללו נודעים הם לנו בארץ ישראל, לעובדים ישרים, עמלים בזיעת אפם, להביא לחמם מהארץ. [על פי בראשית ג, יט] חיים חיי הסתפקות, כראוי לאכרים, ובכל זאת הנם נדחקים במצבם, עד אשר לחמם הצר ולבושם הפשוט יבא להם בכבדות. והנם בכל זה שמחים בחלקם, כראוי לאנשים בעלי אמונה ובטחון בד'- מהללים הם את שם ד' כי זכו להיות קבועים על אדמת הקודש, ומברכים את שם כבודו, אשר הגדיל לעשות את מעלת אדוננו לשליח, ציר אמונים, לשאר עמו, להביאם אל נחלת ד', ומכירים הם מאד את חסדי כבוד אדוננו וטובתו עליהם, ועל כללות. האומה.

והנה עתה כאשר הפקידות דוחקת אותם לחתום על שטרות חדשים בחיובים קשים להם, ובנגישות שהן למעלה מכוחם, הנם נתונים בצרה גדולה. אפיל בזה את תחינתי לפני הדרת כבוד אדוננו הברון, שיואיל ברב טובו וחסדו להמשיך חוט של חסדו [על פי חגיגה יב] גם להבא

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 תרע"א - השנה תרע"א (1910/1911)
3 שיחי' - שיחיו
4 יק"א - יק"א (חברת ההתיישבות היהודית)

על האכרים התמימים הללו, אשר עזבו את משכנותיהם בחוץ לארץ ונשענו בעזרת השם יתי[5], על חסד אדוננו הדרת כבודו שיחי', ובפקודתו הרוממה, יואל נא לרחם עליהם, לצוות על הפקידות שלא ללחוץ אותם, במה שאין בכוחם, ושלא לגרוע את זכויותיהם אשר הואיל כבר ברב חסדו וטובו, הדרת כבודו הרוממה לחון אותם.

בתקותי להשם יתברך, שיתן דברי אלה לחסד ולרחמים בלבב אדוננו כבוד הברון שליט"א[6], הנני יוצא ברגשי הכנעה, וברכה מעומק לב ונפש, בכתיבה וחתימה טובה,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

5 יתי - יתברך

6 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן